

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

3. De operibus pœnōsis seu pœnitentiis. Thema. Castigo corpus meum, & in servitutem redige. 1. Corinth. 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

EXHORTATIO III.

IN REGULAM IV. SUMMARI,

Ostendit pœnitentias ordinarias, non esse quidem Societati præscriptas, nihilominus earundem usum crebrum in ea vigere.

THEMA.

Castigo corpus meum, & in servitutem redigo. I. Cor. 9.

VEL.

Nec ulla ordinaria pœnitentia, ex obligatione subeundas habet. Reg. 4. Summ.

 Ernere nonnunquam est Regem quempiam terrenum, vestigium, contributionumque onus civitatibus suis affigantem, certam vero urbem, peculiaribus de causis, sibi perquam gratam, immunitate donantem, tributumque ejus libero arbitrio ac beneplacito relinquentem. Illam vero beneficio Regi unice addictam, vici-
 sum conspicimus, non solum in dando, se propensam, verum etiam aliis libe-
 raliorum demonstrantem. Pari modo
 videtur Divina Majestas, cum minimâ

Societate nostra egisse, quam per S. Fundatorem, ab ordinario operum pœnosorum tributo quidem liberavit; illa vero non minus, si non amplius subsidium charitativum benignissimo Regi suo, alacri, liberalique animo subministrat.

Utriusque tam exemptionis, quam contributionis hujus rationes investigabimus.

I. Nec ulla ordinaria pœnitentia, vel corporis afflictiones ex obligatione subeundas habet, inquit Regula.

Cujus ratio est precedenti exhortatione insinuata. Labores enim tantum, tamque continui Societatis, ordinarias

tas & omnibus communes pœnitentias asperitatemque non ferunt: nec major Dei gloria, quam S. Pater intueri dixit, eas requirit: alia quidem religiones, utiles pro Ecclesia Dei subeunt labores, at non tantos, quantos pro eadem exantlar indefessæ Societas: neque enim illæ assiduos eosque gravissimos, in tradendis disciplinis humanioribus, aut docendis scientiæ Philosophicis, theologicisque labores suscipiunt: nec ad fideles & infideles missiones ac peregrinationes obeunt, nec visitationibus infirmorum, aut hospitaliorum, carceribusque mancipatorum, aliisque operibus charitatis vi regule se devovent; quemadmodum nostra Societas, in qua cum multis ordinariis jejuniis, ciliciis, flagellationibus, humicubationibus, aliisque asperitatibus praedicti labores minimè possent confittere. R. P. Nicolaus Lanctius Opusc. 17. c. 5. refert sanctum Fundatorem nostrum, cum Societatem conderet, prater magisterium divinum, quo leges nostras præscripsit, vivendi que rationem instituit, Medicos præstantes in consilium adhibuisse, qui decernerent, num posset suis, tot ac tantis mentis & corporis laboribus vacaturis, plura, quam consueta ecclesiastica jejuna injungere? Medicos autem, re diu agitatam, in hanc iuvare sententiam, nulla, praterquam ecclesiastica jejuna & abstinencias illis præscribet, permittere vult, nisi eos vellet mactare. Fini igitur Societatis accommodatus est, corpus asperitatibus non confidere, quod melioribus pro salute proximi ac gloria Dei laboribus parere ac in iis perdurare valeat: melius

albantes, multis tunc temporis indigebant, & etiamnum indigent messo-ribus, & operariis; nec non vineæ vendemtoribus; eos autem ad ferendos alacrius labores, patresfamilias comodè tractare assolent, non attenerere, aut conficerre.

II. Ratio altera hujus regula extitit, ut eo majore studio, ac precipuâ curâ, Mortificatio mortificatione interiorem incumbeamus, quæ & Dei oculos magis obtergit, & ad perfectionem charitatis assequendam majus momentum habeat: quod ipse S. Patriarcha in Epistola aurea de obedientia aperte insinuat: ut superari nos ab aliis Ordinibus, in jejunis aliisque exterius rigoribus faciliter feramus, nequaquam verò in abnegatione judicii proprii & voluntatis.

Ne autem per excessum vel defectum, per tepiditatem, nimirum ardorem delinquamus, vivam nobis regulam, cùmque prudentem ac discretam affignavit; dum asserit: Sed illa assumere quivis poterit, quælibet videbuntur cum approbatione superioris ad maiorem suis spiritus profectum covenire, & qui propter eundem finem superiori ei poterit imponere.

III. Quo non obstante, licet regula certum tributum, id est certas corporis afflictiones haud præscribat; nō tamen eas Societas intermitit; sed plures assumit cùm approbatione superioris, quān putetur: scit enim, quanto ardore Sancti & Dei amici easdem suscep- periat. Scit, quod illi, qui Christifun- carnem suam crucifixerint cum vitiis, & concupiscentiis, ut ait Apost. ad Galat. 5. Scit quot, quantisque cædem ab hominibus in gratia Dei existentibus, suscep- utilitates pariant.

X Dodo

Doctor Angelicus 2. 2. q. 47. a. 1.
ternas jejunii & corporalis afflictionis
causas adducit. Prima est, quod ad
concupiscentias carnis reprimendas
deteriat. Unde S. Paulus 1. Corinth.
9. 17. ait: *Castigo corpus meum & in
servitatem redigo, ne fortè, cùm aliis
predicaverim, ipse reprobos efficiar.*
Secunda causa est, ut mens liberiùs
elevetur ad sublimia contemplanda:
Sponsus præt & sponsam evocat pri-
mò ad montem myrrha mortificatio-
nis, & inde ad collum thuris, seu ora-
tionis. Cantic. 4. 6. *Vadim ad mun-
tem myrrha, & collum thuris.* Tertia.
Ad satisfaciendum pro peccatis. Ni-
nivite poenam per Jonam Prophetam
à Deo intentatam evasere agentes pa-
nitentiam in jejunio, sacco & cinere.
Jonas c. 3.

Ultra hæc, vitam contemplativam
agentibus, etiam communia; & aliae
causa suppetunt, quæ vitæ mixta de-
ditos, & salute animarum procuran-
da distentos ad carnem macerandam
jure permoveant.

1. Ne confusione illam meritò
patiantur, à Christo Pharisaïs illatam:
*Dicunt & non faciunt: alligant enim
onera gravia & importabilia, & im-
ponunt in humeros hominum, digito
autem suo nolunt ea movere.* Marth.
23. 4.

2. Ut exemplo suo doceant, homi-
nibusque delicatis persuadeant, carnem
non esse molliter tractandam; nec esse
mollem è terris in colum viam,

3. Ut gratiam à Deo impetrant,
ad saxa peccatorum corda permo-
venda ad penitentiam, atque è luto

vitorum extractos, ad salutem aten-
nam perducendos mortales.

4. Ut securitatem obtineant ad
versus conversationis pericula: lon-
gè enim magis mortificatos affectus
tenentur habere operarii, quoniam con-
versatione abstinentes; cùm in his de-
festum mortificationis, occasiōnum
peccandi substractio quodammodo
supplere posse videatur.

5. Majorem gratiam contempla-
tionis eos habere oportet, cùm ex a-
bundantia contemplationis, eorum
ministeria procedere, & contemplata
aliis tradere deheat; ad hanc autem
plurimum conductit carnis maceratio.

6. Major virtus & perfectio requi-
ritur in iis, qui alios studient reddere
perfectos quām in iis, qui solum stu-
dent esse perfecti.

7. Denique major purgatio pecca-
torum, animique puritas in illis re-
quiritur; cùm velut instrumenta Deo
frictiūs uniri debeant, ut eidem tan-
quam artifici conjuncta melius coope-
rentur ad salutem animarum

IV. Hx igitur tot tantèque utili-
tates semper moverunt, moventque
hodie quovis Societatis homines, ut
carnis afflictiones licet non præscri-
psas, ultroneastamen haud negligant,
imò tantus apud complures in iis sus-
cipiens elucer fervor, ut modum
penè exceedere videatur. Ex innumeris
recensio paucos, omisis quorum
vita sunt in maiibus. Ut S. Ignatii,
S. Xaverii, S. Borgia, B. Aloysii, R. P.
Vincentii Carassa, R. P. Colnago, &c.

1. Pater Andreas Oviedus ter quo-
tidie se verberabat atrociter, & mul-
torum

torum dierum jejunia , solo pane & aqua contentus producebat , & ea quæ ipsi in Æchiopia donabantur , pauperibus largiebatur , ipse vero herbis amariis vitam sustinebat .

2. Simili charitate & abstinentia fuit Apostolicus & fortissimus Christi Marey Alphonfus de Castro , qui quadraginta nam abstinensiam toto anno servabat : pisce aqua cocto simplici , fine sale & oleo contentus . Hodieum Missionariorum nostri in Malabarria eriam piscibus abstinent , orizâ & legumini- bus visitantes .

3. P. Aegidius Gonzales cilicium è tribulis agrestibus implexum gestabat , quod cruentum & fractis aculeis tribulorum repertum fuit .

4. Frater Gaspar Pereira spineâ coronâ caput suum lacerabat , quam identidem renovabat .

5. P. Joannes Ruiclus silicem magnum 12. librarum , & angulosum nocte supponebat tergori , dum cubabat ; fassus iis , qui mitiorem cubitum suadebant , plus commodi anima habuisse ex illo faxo acuto , quam valedinis detrimentum posset accidere .

6. P. Didacus Martinez per 30. annos ignoravit lectum . Huic adjungi meretur R. P. Philippus Scouville annis 40. per Ducatum Luxemburgicum vicinâque provincias missionarius zelofissimus , lecto non usus ; anno 1701. 17. Novembris paissimè defunctus . Cujus virtutes & austeriorates typo vulgavimus .

7. P. Didacus Sotus , bis ad minus quotidie flagellabatur , continuâque cilicis macerabatur : dum agrotaret

extremo morbo , octo ante obitum horas , inventa sunt illi duo cilicia ferrea adeò constringentia carnes & armata lpiculis , ut opus esset frangi , quo possent extrahi .

8. P. Petrus Rodericus , adhuc eo ipso die quo obiit , per dimidiâ horam crudeliter se flagellavit , id est temporis spatium singulis diebus consumpsit eodem in supplicio .

9. P. Michael Turrianus post examen 83. annos , sub mediam noctem surgebat ad orandum , deinde crudelissimis flagris bonus senex se laniabat , & crebris per annum jejuniis macerabat : monentibus in tanto senio , imprudentem esse illum vitæ rigorem , respondebat ; nunquam fui novitus ; oportet me mortificare & mortificari ab omnibus .

10. P. Joannes Romerus ter quotidie cædebat flagris , cilicino sacco carnem suam continuâ affligebat , cadaver totum lividum & nigricans reportum , præ aspera corporis sui tractatione .

11. Simili austerioritate fecum usus P. Gabriel Logronius : accidit aliquando , cum diutiis crudelissimis flagris se laceraret , ut Christus Dominus illi apparenz affabiliter eum compesceret , dicens : Sat est , Gabriel , sat est . Vide R. P. Nierenbergum doct. Ascet. L. I. doct. c. 99. Longum esset enarrare , quid alii Societatis nostræ operari vincet Domini egerint , ut carnem suam macerarent ; hæc pauca sufficiant .

Quæ cùm ita sint , Charissimi , pater , genuinos Societatis JESU filios ,

strenuosque operarios, licet regula pœnitentias certas non prescribat; minime tamen eas negligisse, aut etiamnum negligere. Nos interim ex parte nostra, partim mirabimur tantum illorum fervorem, qui indiscretus dici non debet, cum eos obedientia duxerit: praterquam quod is, qui perpendit, quanta inconsideratè egerit contra Deum, non consideret aliquando, quid agat contra se: partim illos imitabimur pro modulo nostro; ad quod allegatae rationes nos valebunt impellere; duo tamen extrema devitantes;

unum ne nimio rigore, & indiscreto, contra aut prater obedientiam exorbitemus, alterum, ne amore proprio excecati, in teneritudinem nimis delicatam declinemus, imaginemque nobis dum vegeti ac fani fumus, nos exiguae, & solitas corporis afflictiones ferre non posse; sed contra omnem panicum horrorem, animum obfirmemus, & quantum obedientia, & Superiorum consensu finit, libenter earni edomemus, ut utilitates praedita re-feramus.

REGULA V. SUMMARI DE CONFESSIONE. EXHORTATIO I. IN REGULAM V. SUMMARI.

Profert commoda & encomia exercitiorum spiritualium
S. IGNATII.

T H E M A.
Ecce ego lactabo eam, & ducam in solitudinem & loquar ad cor ejus. Osee. 2. 14.
VEL EX REGULA.

Uemadmodum Deus olim Synagogam Hebræorum in triplicem duxit solitudinem, ita videtur nos pariter in triplicem solitudinem inducere, nam i, eam in Ægypto turbis & idolis commissam eduxit in solitudinem ac desertum Sinae, ut ibidem legem ac religionem obtineret, atque ita à Deo in Sponam id est in Dei Ecclesiam ac Rempublicam assumeretur, 2. Rursus idem Deus eandem Synagogam Israëliticam è captivi-